

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. június 10., október 7. és október 10. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott** és **társai** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2007. évi május hó 21. napján meghozott és május hó 23. napján kihirdetett **3.B.518/2005/187. számú ítéletének az I., III., IV. és VI-VIII.r. vádlottakra vonatkozó, a fellebbezések folytán felülbírált részét m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A III.r. vádlott társasági adóra vonatkozó cselekményét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés],

a magánokirattal kapcsolatos cselekményét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének [Btk. 276. §] m i n ő s í t i .

A IV.r. vádlott adócsalásként értékelt cselekményei közül 1 rb. esetében a folytatólagosságra utalást mellőzi.

A VII.r. vádlott társasági adóra vonatkozó cselekményét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] minősíti.

A VI.r. vádlottat visszaesőként tekinti elítéltnek.

A VI.r. vádlott esetében végrehajtani rendeli a Békési Városi Bíróság 5.B.189/2002/15. számú ítéletével kiszabott 3 (három) hónap börtönt.

A VII.r. vádlott tekintetében a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az elsőfokú bíróság által elkobozni rendelt okiratok lefoglalását megszünteti, és azoknak az iratoknál történő elhelyezését rendeli el.

Egyebekben az első fokú ítéletnek az I., III., IV. és VI-VIII.r. vádlottakra vonatkozó, a fellebbezések folytán felülbírált részét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe az I. r. vádlott által 2007. május 23. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Kötelezi az I., III., IV. és VI-VIII.r. vádlottakat egyetemlegesen a fellebbezési eljárás során felmerült 414.094.- (négy száztizennégyezer-kilencvennégy) forint, a III.r. vádlottat 9.000.- (kilencezer) forint, a IV.r. vádlottat 21.000.- (huszonegyezer) forint, a VI.r. vádlottat 12.000.- (tizenkettőezer) forint bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

Megállapítja, hogy a fellebbezési eljárás során az V.r. vádlott vonatkozásában felmerült 19.000.- (tizenkilencezer) forint bűnügyi költség az állam terhéen marad.

Felhívja az elsőfokú bíróságot a VII.r. vádlottal szemben az összbüntetési eljárás lefolytatására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntetében, 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében és 1 rb. számvitel rendjének megsértése vétségében.

Ezért őt, mint visszaesőt - halmazati büntetésül - 5 év börtönre és 6 év közügyektől eltiltásra, valamint 200.000.- forint pénzmellékbüntetésre ítélte. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetés esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni akként, hogy 10.000.- forintként egy-egy napi szabadságvesztést kell számítani.

Az 1 rb. folytatólagosan elkövetett társadalombiztosítási járulék bevételt jelentős mértékben csökkentő társadalombiztosítási csalás és 2 rb. folytatólagosan elkövetett, a munkaerő piaci alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megsértésének vétsége miatt a bíróság az eljárást megszüntette.

Bf.I.19/2008/99.

A III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntetében és 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás büntetében. Ezért öt-halmazati büntetésül - 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a vonatkozásában a Gyulai Városi Bíróság 6.B.194/2003/2. számú 2003. március 26. napján jogerős - 2 év próbaidőre felfüggesztett - 6 hónap börtön végrehajtását.

A IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében és 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért öt - halmazati büntetésül - 1 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a IV.r. vádlott vonatkozásában a Kecskeméti Városi Bíróság 3.B.1532/2000/29. számú 2003. június 3. napján jogerős - 2 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év börtön végrehajtását.

A VI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntetében, 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében és 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért öt - halmazati büntetésül - 2 év 4 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, a társadalombiztosítási járulék bevételt jelentős mértékben csökkentő társadalombiztosítási csalás büntette és 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, a munkaerő piaci alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megsértésének vétsége miatt folyamatban lévő eljárást a bíróság megszüntette.

A VII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az adóbevételt különösen nagymértékben csökkentő adócsalás büntetében, 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében és 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért öt - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a VII.r. vádlott vonatkozásában a Békéscsabai Városi Bíróság 1.B.854/2001/8. számú, 2002. április 8. napján jogerős - 4 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év 10 hónap börtön végrehajtását.

Az 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett társadalombiztosítási csalás büntette és 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett a munkaerő piaci alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megsértése vétsége miatt folyamatban lévő eljárást megszüntette.

A VIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett, az adóbevétel jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében és 1 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a VIII.r. vádlott vonatkozásában a Szegedi Városi Bíróság 15.B.1747/2002/5. számú, 2003. szeptember 12. napján jogerős - 2 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év börtön végrehajtását.

A Békés Megyei Bíróság bűnjelnyilvántartójánál Bj.33/2005. tétel alatt nyilvántartott, a nyomozati iratok 22. kötetének 76/1-76/27. oldalain összefoglalt okiratokat elkobozta. Rendelkezett továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költségről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be:

- az I.r. vádlott felmentés, enyhítés, illetőleg hatályon kívül helyezés, míg védője felmentés és megalapozatlanság okából hatályon kívül helyezés, továbbá a bűnügyi költség megfizetése miatt, amihez a fellebbezési tárgyaláson csatlakozott az I. r. vádlott;
- a III.r. vádlott felmentés, enyhítés és a bűnügyi költség megfizetése, míg a védője felmentés és megalapozatlanság okából hatályon kívül helyezés miatt;
- a IV.r. vádlott felmentés és enyhítés, védője felmentés, hatályon kívül helyezés, a kiszabott büntetés enyhítése továbbá a bűnügyi költség megfizetése miatt;
- a VI.r. vádlott és védője felmentés érdekében;
- a VII.r. vádlott és védője enyhítés érdekében;
- a VIII.r. vádlott csatlakozva a védőjéhez felmentés, megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezés érdekében, valamint a bűnügyi költség megfizetése miatt.

Bf.I.19/2008/99.

Az I., VI. és a VII.r. vádlott vonatkozásában az eljárást megszüntető rendelkezéseket fellebbezés nem támadta, így azok első fokon jogerőre emelkedtek.

A nyilvános ülésen eljáró ügyész - a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.466/2007. számú írásművében írtakkal egyezően - az első fokú ítéletnek a helybenhagyására tett indítványt.

Az ítélet táblája álláspontja szerint a bejelentett fellebbezések nem alaposak.

Az ítélet táblája a Be. 348. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően felülbírálván az elsőfokú bíróság ítéletét megállapította, hogy annak tényállása részben nincs felderítve [Be. 351. § (2) bekezdés a) pont], nevezetesen az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** értékesítési számláiban megjelenő összegekből mennyi volt a toll beszerzésére fordított költség. A költségtényező figyelmen kívül hagyása miatt a **(gazdasági társaság megnevezése)** társasági adó tekintetében megállapított adóhiánya így tehát nem csupán az értékesítésből származó nyeresége, hanem a teljes árbevétele alapján került meghatározásra.

Ennek a megalapozatlanságnak a kiküszöbölése érdekében az ítélet táblája a Be. 353. § (1) és (2) bekezdése alapján felvett részbizonyítás keretében az ügyben korábban készült igazságügyi mérnökszakértői és igazságügyi könyvszakértői vélemény kiegészítését rendelte el. Az eljáró szakértők a kiegészítést elrendelő végzésben foglaltaknak maradéktalanul eleget tettek, és a szakvéleményeikben írtakat, a tényállás helyesbítése és kiegészítése során, az ítélet táblája felhasználta.

A fellebbezési szakban ugyan bizonyítási indítványt nem terjesztett elő a IV. r. vádlott védője a IV. r. vádlott elmeorvos-szakértői vizsgálatát illetően, azonban a fellebbezési tárgyaláson egy már befejezett kezelést mutató pszichiátriai ambuláns kezelőlap, és egy betegség megjelölése nélküli háziorvosi igazolás került a részéről becsatolásra. Az ítélet táblája azonban az ebben szereplő adatok alapján - hivatalból - nem látta szükségesnek a IV. r. vádlott elmeorvos-szakértői vizsgálatát, ugyanis az orvosi iratok ennek a szükségességét nem mutatták.

Az ítélet táblája a részbizonyítás eredménye, a VII. és VIII.r. vádlottak fellebbezési nyilvános tárgyaláson tett nyilatkozatai, valamint az iratok egybehangzó adatai alapján az első fokú ítélet tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette.

Az I.r. vádlottal szemben, az Orosházi Városi Bíróság 1997. június 4. napján jogerős 1.B.219/1995/49. számú ítéletével kiszabott - 3 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év börtön tekintetében a próbaidő 2000. június 3-án eredményesen letelt.

A VI.r. vádlottal szemben a Békési Városi Bíróság 1999. január 25. napján jogerős B.355/1998/3. számú határozatával kiszabott - 1 év próbaidőre felfüggesztett - 2 hónap fogház próbaideje 2000. január 24-én eredményesen letelt.

Szintén a VI.r. vádlottal szemben a Békéscsabai Városi Bíróság 1999. május 28. napján jogerős 7.B.292/1999/2. számú ítéletével kiszabott - 2 év próbaidőre felfüggesztett - 8 hónap börtön próbaideje 2001. május 27-én eredményesen letelt.

A VI.r. vádlott a Gyulai Városi Bíróság 13.B.648/1998/25. számú ítéletével, amely a Békés Megyei Bíróság 1.Fkf.179/2000/10. számú határozata folytán 2000. október 24. napján emelkedett jogerőre, kiszabott büntetést 2001. augusztus 18. napján töltötte ki. Ez az elítélés alapozza meg a VI. r. vádlott visszaesői minőségét.

A VII.r. vádlott alkalmi munkát végez, havi jövedelme 60-70.000.- forint, a felesége rokkantnyugdíjas, nyugdíja havi 38.000.- forint, azonban e mellett kozmetikusként is dolgozik, amiből havi 70-80.000.- forint jövedelemmel rendelkezik.

A Békéscsabai Városi Bíróság 1.B.854/2001/8. számú ítéletével kiszabott - 4 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év 10 hónap börtön végrehajtását a Gyulai Városi Bíróság 13.B.824/2004/51. számú határozata, amely a Békés Megyei Bíróság 2.Bf.464/2005/8. számú határozata folytán 2006. május 3. napján emelkedett jogerőre, rendelte el. Ebből a büntetéséből a VII. r. vádlott 2008. július 20. napján 1/3-ad kedvezményrel feltételesen szabadult.

A VIII.r. vádlott az első fokú ítélet meghozatala óta megnősült, felesége jelenleg nem dolgozik.

A Szegedi Városi Bíróság 1998. szeptember 10. napján jogerős 8.B.595/1996/118. számú ítéletével kiszabott - 1 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év börtön próbaideje 1999. szeptember 9. napján eredményesen letelt.

Az I/a. tényállási pontot érintően: (20. oldal 4. bekezdés)

A 2000. évben 7.432.000.- forinttal, a 2001. évben 4.993.000.- forinttal, a 2002. évben 14.805.000.- forinttal, 2003. évben 27.041.000.- forinttal, összesen

Bf.I.19/2008/99.

54.271.000.- forinttal károsította meg az állami költségvetést társasági adónemben.

A II. tényállási pontot érintően: (21. oldal 6. bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a 2000. évre vonatkozó számadat összegét akként helyesbíti, hogy 3.741.000.- forinttal járult hozzá a II.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A III. tényállási pontot érintően: (22. oldal utolsó és 23. oldal első bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a számadatok összegeit a következők szerint helyesbíti: 2000. évben 2.861.000.- forinttal, 2001. évben 4.042.000.- forinttal, 2002. évben 3.205.000.- forinttal, míg 2003. évben 2.255.000.- forinttal, összesen 12.363.000.- forinttal járult hozzá a III.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A IV. tényállási pontot érintően: (24. oldal első bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a 2003. évre vonatkozó számadat összegét akként helyesbíti, hogy 3.503.000.- forinttal járult hozzá a IV.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

Az V. tényállási pontot érintően: (24. oldal utolsó bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a számadatok összegeit a következők szerint helyesbíti: 2000. évben 287.000.- forinttal, 2001. évben 641.000.- forinttal, összesen 928.000.- forinttal járult hozzá az V.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A VI. tényállási pontot érintően: (26. oldal első bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a számadatok összegeit a következők szerint helyesbíti: 2002. évben 1.205.000.-forinttal, míg 2003. évben 10.491.000.- forinttal, összesen 11.696.000.- forinttal járul hozzá a VI.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A VII. tényállási pontot érintően: (27. oldal 2. bekezdés)

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a számadatok összegeit a következők szerint helyesbíti: 2000. évben 543.000.- forinttal, 2001. évben 310.000.- forinttal, 2002. évben 6.391.000.- forinttal, míg 2003. évben 7.240.000.- forinttal, összesen 14.484.000.- forinttal járult hozzá a VII.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A VIII. tényállási pontot érintően:

Mellőzi a 18. számú mellékletre utalást, és a számadatok összegeit a következők szerint helyesbíti: 2002. évben 4.004.000.- forinttal, míg 2003. évben 3.552.000.- forinttal, összesen 7.556.000.- forinttal járult hozzá a VIII.r. vádlott a társasági adónemben az adóbevétel csökkenéshez.

A részbizonyítás során beszerzett kiegészítő igazságügyi mérnökszakértői és igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján az ítélőtábla a fentiek szerint egyrészt tehát meghatározta a **(gazdasági társaság megnevezése)** általa megállapított társasági adóhiányát, másrészt - a II-VIII. r. vádlottak bűnsegédi tevékenységére figyelemmel - adóévekre lebontva az adóhiányt vádlottanként is megjelölte.

A megyei bíróság a keretszabályt kitöltő jogszabályi rendelkezéseket, és az azokkal kapcsolatos normasértéseket egyáltalán nem jelölte meg a tényállásában. Ezeket az ítélőtábla az alábbiak szerint pótolta:

Az I. r. vádlott azzal, hogy 2000. év IV. negyedévére nem tett Áfa adónemben bevallást, megszegte az elkövetéskor hatályban volt, az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény [régi Art] 21. § alapján alkalmazandó 1. számú melléklet II/4/a) pontjában írtakat. Ennek értelmében az általános forgalmi adóról negyedéves adómegállapításra kötelezett adózónak az adómegállapítási időszakot követő 20. napjáig kell benyújtania az adóbevallását.

Az ugyanerre a bevallási időszakra eső adófizetési kötelezettségének az elmulasztásával megszegte a régi Art 2. számú melléklet I/2/a. pontjában írtakat. E szerint az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett adóalany az általános forgalmi adó nettó elszámolandó összegét, ha negyedévente tesz adóbevallást, a negyedévet követő hó 20. napjáig fizeti meg, illetőleg ettől az időponttól igényelheti vissza.

Az ugyanezen szabályozás tárgyat érintő 2004. január 1. napjától hatályos, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény [új Art] 1. számú melléklet I/B/1/a. pontja szerint az évközi adóbevallást a negyedévet követő hó 20. napjáig kell az adóhatósághoz benyújtani.

Az új Art 2. számú melléklet I/2/a. pontja kimondja, hogy az általános forgalmi adó megfizetésére kötelezett adóalany az általános forgalmi adó nettó elszámolandó összegét, ha negyedévente tesz adóbevallást, a negyedévet követő hó 20. napjáig fizeti meg, illetőleg ettől az időponttól igényelheti vissza.

Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXVII. törvény [régi Áfa törvény] 16. § (1) bekezdésében írtak szerint az adófizetési kötelezettség a teljesítés időpontjában keletkezik. Az I.r. vádlott a valótlan gazdasági eseményekről szóló fiktív számlák könyvelésben szerepeltetésével megsértette

Bf.I.19/2008/99.

az Áfa törvény 32. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezését. Ezen jogszabályhely értelmében az adóalanyt megilleti az a jog, hogy az általa fizetendő adó összegéből levonja azt az adóösszeget, amely a részére teljesített termékértékesítés során egy

másik adóalany rá áthárított. Megszegte továbbá a régi Áfa törvény 35. § (1) bekezdésében írtakat is, mely előírja, hogy az adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított összeget hitelesen igazoló dokumentum birtokában gyakorolható. Ilyen dokumentumnak minősül az adóalany nevére szóló a) számla, egyszerűsített számla és számlát helyettesítő okmány, b) az adó összegét közlő határozat, c) egyéb okiratok, bizonylatok, melyek hitelt érdemlő módon tartalmazzák az adó összegének meghatározásához szükséges adatokat.

Az ugyanezen szabályozás tárgyat érintő 2008. január 1. napjától hatályos, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII törvény [új Áfa törvény] 55. § (1) bekezdése szerint az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul (teljesítés).

Az új Áfa törvény 127. § (1) bekezdése értelmében az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a) a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla; b) mindazon okiratok, amelyek a fizetendő adó összességéhez megállapításához szükségesek, illetőleg - az előzőekben említettek sérelme nélkül - termék Közösségen belüli beszerzése esetében, valamint egyéb olyan esetben, amelyben a termék értékesítője, szolgáltatás nyújtója - ilyen minőségében - belföldön, vagy a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany, a nevére szóló, az ügylet teljesítését tanúsító számla; c) a nevére szóló, a termék szabad forgalomba bocsátásáról rendelkező határozat, d) a nevére szóló, az előleg megfizetését tanúsító számla; e) mindazon okiratok, amelyek a fizetendő adó összességéhez megállapításához szükségesek.

Az I. r. vádlott a tényállásbeli magatartásával megszegte - az elkövetéskor és az elbíráláskor is hatályban volt - a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény [Tao tv] 3. § (1) bekezdésében írtakat, amely kimondja, hogy a belföldi illetőségű adózó adókötelezettsége belföldről és a külföldről származó jövedelmére egyaránt kiterjed (teljes körű adókötelezettség).

Megsértette továbbá az 5. § (1) bekezdésének első mondatában foglaltakat is, amely szerint az adózót jövedelme után e törvény előírása szerint társasági adókötelezettség terheli.

Régi Art 21. §-a alapján alkalmazandó 1. számú melléklet II/3/c) pontja, illetve az új Art 1. számú melléklet I/B/2/d) pontja szerint a társasági adó éves bevallású. A régi Art 2. számú melléklet I/3/A/a) pontja azonban kimondja azt is, hogy az adózó, ha Tao törvény szerint havonta fizet adóelőleget, akkor az adóelőleget minden hónap 20. napjáig, ha negyedévenként fizet adóelőleget, akkor az adóelőleget a negyedévet

követő hó 20. napjáig fizeti meg. Az ugyanezen szabályozás tárgyat érintő új Art 2. számú melléklet I/3/A/a) pontja ezzel egyező tartalmú szabályozást ad.

A tényállás fentebb írt kiegészítése több ok miatt volt szükséges.

Az első fokú ítélet nem tartalmazta azt, hogy az I. r. vádlott az elkövetéskor az áfa adónem vonatkozásában az adózás rendjét meghatározó jogszabály [régi Art] mely rendelkezéseit szegte meg. Ennek a jelentősége abban van, hogy az I. r. vádlott magatartása azáltal vált tényállásszerűvé, hogy a normatív módon megállapított határnapokhoz kötött, a **(gazdasági társaság megnevezése)** tekintetében fennálló adóbevallási, illetőleg adóbefizetési kötelezettségét megszegte. Ebből következően ezen jogszabályhelyeknek a tényállásban szerepeltetése a kötelezettségek megsértésének megállapíthatósága szempontjából nélkülözhetetlen.

Nem utal arra sem, hogy ugyanazon szabályozási tárgyat érintően az elkövetés óta jogszabályváltozás következett be. Ez azért lényeges, mert az új Art, mint a keretrendelkezést az elbíráláskor kitöltő jogszabály esetében a visszamenő hatály kérdése fel sem merülhet, ezért a rendszeres bírói gyakorlat szerint a cselekmény elkövetése időpontjában hatályban volt jogszabály - a régi Art - alapján kell elbírálni a büntetőjogi felelősség kérdését. [BH 1992.445.] E mellett azonban meg kell vizsgálni a keretjellegű szabályozást kitöltő rendelkezéseket a Btk. 2. §-ának alkalmazása szempontjából is [BH 1988.382.], ami azt jelenti, hogy ha egy magatartási szabályt előíró keretdiszpozíciót kitöltő norma hatályon kívül helyezésre kerül, akkor meg kell győződni arról, hogy helyette ugyanazon tartalommal érvényesül-e másik norma.

Nem jelölte meg azt sem az első fokú ítélet, hogy az I.r. vádlott a magatartásával a keretjellegű szabályozást szintén kitöltő - az elkövetéskor hatályos - régi Áfa törvény, illetve a Tao törvény, mely rendelkezéseit szegte meg, aminek a rögzítése az e törvényekben írt kötelezettségek megsértésének a megállapításához szintén szükséges.

Mivel az általános forgalmi adót érintően a másodfokú eljárás ideje alatt jogszabályváltozás következett be, ezért az ítéletábra a 2008. január 1. napjától hatályos új Áfa törvény tekintetében is megjelölte azokat a rendelkezéseket,

Bf.I.19/2008/99.

amelyek egyező tartalommal érvényesülnek az elkövetéskor hatályban volt keretrendelkezést kitöltő norma helyett.

Az első fokú ítélet nem tartalmazta azt sem, hogy a társasági adónem vonatkozásában milyen, a jogszabály által megállapított határnapokhoz kötött az adóelőleg fizetési,

illetőleg az adóbevallás benyújtási kötelezettsége, amely adatok a cselekmények minősítése szempontjából azonban jelentőséggel bírnak.

Kiegészítésre szorul a tényállás azzal is, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** negyedéves áfa bevallásra kötelezett volt.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, így azt az ítéletábra a fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel az ítélezésének alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a tényállása ugyan részben megalapozatlan volt, ezt azonban az ítéletábra a felvett részbizonyítással kiküszöbölte. Ezen túlmenően gyakorlatilag csak a személyi rész, a keretjogi rendelkezéseket kitöltő hivatkozások, valamint az Áfa bevallás időszakossága tekintetében szorult helyesbítésre és kiegészítésre a tényállás. Ebből következően az elsőfokú bíróság valamennyi tényállási pont tekintetében a büntetőjogi felelősséget eldöntő főkérdésekre vonatkozó lényeges bizonyítékokat - egy, a későbbiekben írt számadat kivételével - az iratoknak megfelelően rögzítette, és az általa megállapított tényekből további tényekre is helyesen következtetett. Nincs tehát olyan iratellenes megállapítás, vagy olyan téves ténybeli következtetés az első fokú ítéletben, amely azt megalapozatlanná tenné. Mindezekre figyelemmel tehát a Be. 376 § (1) bekezdésében írt kiküszöbölhetetlen megalapozatlanság esete nem merült fel, mert a Be. 351.§ (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági okok közül már egy sem áll fenn. Ezért az első fokú ítélet emiatti hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését célzó indítványok nem foghattak helyt.

Az I. és VIII. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában több, míg a III. és a IV. r. vádlott védője a perbeszédében egy eljárási szabálysértésre hivatkozva kérték az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását. Az I. és a VIII. r. vádlott csatlakozott a védőjéhez. Ezzel kapcsolatosan az ítéletábra az alábbiakat tartja szükségesnek kifejtetni.

A megyei bíróság az elutasított bizonyítási indítványok tekintetében az indokait az első fokú ítélet 107-108. oldalán adta meg. Az ott kifejtetteket az ítéletábra megfelelő terjedelműnek és tartalmilag is helytállónak tartja, így tehát álláspontja szerint nem foghattak helyt a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontjára alapított, az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését célzó indítványok.

Az I. és VIII. r. vádlott védője helytállóan utalt arra, hogy a IV.r. vádlottat érintően a vád nem került a tárgyaláson ismertetésre a Be. 284. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően. Ez azonban nem tekinthető olyan eljárási szabálysértésnek, amely az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adna. Ezt a mulasztást ugyanis nem lehet olyan mérvűnek tekinteni, amely a védekezés jogát érintette volna. A Be.

kommentár kifejti, hogy a vád előadásával kapcsolatosan nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Be. 263. § (2) bekezdése alapján a bíróság a vádiratot a tárgyalás előkészítésének szakában, az ügy kitűzését megelőzően a vádlott és védő részére már megküldte. Így a korábbi vádközlés miatt a vádlott a vádirat teljes tartalmát megismerhette. (Büntetőeljárás jog - Kommentár a gyakorlat számára - 781. o. utolsó bekezdés)

Mindezekből következően az ítélet tábla álláspontja szerint a IV.r. vádlott vonatkozásában a vád ismertetésének elmaradása, nem vitásan ugyan eljárási szabálysértést valósított meg, azonban mivel a IV. r. vádlott védekezési jogát semmiben sem korlátozta, ezért az ügy érdemére kihatással nem volt.

Ami a VIII.r. vádlott kirendelt védőjének az eljárását sérelmező álláspontot illeti, rögzíthető, hogy a megyei bíróság 2006. szeptember 20. napján a tárgyaláson ebben állást foglalt. Ennek során végzésével elutasította a VIII.r. vádlott egy másik védő kirendelésére vonatkozó indítványát, így tehát a VIII.r. vádlott érdekében a kirendelt védője jogszerűen járt el, akinek a tevékenységét az ítélet tábla minden tekintetben törvényesnek ítélte.

A védő hivatkozott arra is, hogy álláspontja szerint az ítélet meghozatalának napján - 2007. május 21-én - **(1. sz. ülnök neve)** és **(2. sz. ülnök neve)** ülnökök eljárási jogosultsága nem tisztázott. Ennek érdekében az ítélet tábla megkereste a Békés Megyei Bíróság elnökét, aki az iratokban elfekvő válaszával tájékoztatta az ítélet táblát arról, hogy az ülnökök mandátuma 2007. május 22. napján járt le. Ebből következően az ülnökök az ítélet meghozatalában 2007. május 21. napján jogszerűen vettek részt.

Mindezekből következően az ítélet tábla a Be. 373.§ (1) bekezdésében írt abszolút hatályon kívül helyezési okok egyikét sem észlelte, de nem talált olyan, a Be. 375.§ (1) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges kihatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására. Így tehát a hivatkozottak alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására nincs törvényes ok és lehetőség.

Bf.I.19/2008/99.

Ami a felmentés érdekében bejelentett fellebbezéseket illeti, megállapítható, hogy azok a bizonyítékok mérlegelése ellen irányulnak. A megyei bíróság a valótlan tartalmú számlák felhasználására vonatkozó tényállás megállapításakor számba vette a bűnösségüket tagadó I., III., IV., VI. és VIII. r. vádlottakat terhelő bizonyítékokat, és azokat összevetette a védekezéseikkel. A bűnösségüket egyébként elismerő II., V. és VII. r. vádlottak vallomásait is a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összevetve értékelte.

A megyei bíróság a mérlegelése során tehát kimerítően értékelte a beszerzett bizonyítékokat, és mivel a felmentést célzó fellebbezések ezt az értékelést támadják - ami azonban megalapozott tényállás esetén nem lehetséges - ezért azok eredményre nem vezethettek.

Az ítéletábra az alábbiak miatt tartotta szükségesnek részbizonyítás felvételét.

A társasági adó fizetési kötelezettség célja egy jogi személy által végzett gazdasági tevékenység nyereségének a megadóztatása. Ez jelenik meg a társasági adóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény [Tao törvény] 6. § (1) bekezdésében is, amely főszabályként kimondja, hogy a társasági adó alapja belföldi illetőségű adózó és külföldi vállalkozó esetében az adózás előtti eredmény. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a belföldi illetőségű adózó az adózás előtti eredményt a beszámoló, ha az adóévre vonatkozó beszámoló készítésére az adóévről készítendő bevallás határidejéig nem kötelezett, könyvviteli zárlat alapján állapítja meg.

A vád sem vitatja azt, hogy az I.r. vádlott által vezetett cég ténylegesen értékesítette az általa korábban ismeretlen helyről beszerzett tollat, és tulajdonképpen ezért volt lehetséges az értékesítésből befolyt bevétel összegének egyértelmű vádbeli meghatározhatósága.

Az ítéletábra álláspontja szerint, annak ellenére, hogy a beszerzési számlák az irányadó tényállás szerint fiktívek, nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)**-nek a beszerzés során kiadásai voltak. A kifejtettekben következően ellentétes lenne a Tao törvény céljával és rendeltetésével az, ha a kft teljes bevétele után, és nem csak az eredménye - nyeresége - után kellene társasági adót fizetni. Megállapítható, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** eredménye egy olyan objektív számadat, amely független attól, hogy a könyvelését a számviteli előírásoknak megfelelően vezette vagy nem.

Így tehát az ítéletábra abból kiindulva, hogy az értékesítést beszerzésnek kellett megelőznie - mely ténykérdésre bizonyítást vett fel - arra az álláspontra jutott, hogy a kft költségeinek a megállapítása nélkülözhetetlen a társasági adóhiány mértékének meghatározásához.

A bizonyítás során a kirendelt mérnökszakértő a toll beszerzési árát határozta meg, míg a könyvszakértő az I.r. vádlott számára legkedvezőbb adatokat figyelembe véve a kft beszerzési költségeit, mely adatok a tényállás megállapításakor az ítéletábra számára irányadóak voltak.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a megyei bíróság bizonyítékokat értékelő indokolása annyiban azonban helyesbítésre szorul, hogy az első fokú ítélet 100. oldal 4. bekezdésében írt értékesítési adat tévessége miatt nem vonható le abból olyan következtetés, ami az I. r. vádlott bűnösségét mutatja.

Az ugyanis nem felel meg a valóságnak, hogy az I.r. vádlott 398.278 kg tollat értékesített volna, mivel az iratok között elfekvő adatok szerint ez a mennyiség 349.726 kg, amely viszont kevesebb a beszerzett 362.099 kg-nál. Ebből következően ennek az adatnak a helyesbítése mellett az ítélet tábla mellőzi az indokolásból a téves adatból levont első bírói következtetést. Ez azonban nem érinti a megyei bíróságnak a számlák fikтивitására vonatkozó, a többi terhelő bizonyítékon és azokból levont következtetéseken alapuló megállapítását. Arra ugyanis, hogy azok mögött nem állt tényleges gazdasági esemény, helytálló és okszerű következtetések útján jutott el, így a felhozott indokait az ítélet tábla minden tekintetben osztotta.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból helyesen következtetett valamennyi vádlott bűnösségére, azonban a vádlottak által megvalósított bűncselekmények minősítése tekintetében az ítélet tábla csak részben osztotta az álláspontját.

A tényállás módosulásából következően a III.r. és a VII. r. vádlottak társasági adóra vonatkozó bűncselekményeit az ítélet tábla 1-1 rb. a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő - a Btk. 12. § (2) bekezdése és a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti - folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntettként értékelte.

A Btk. Kommentár kimondja, hogy ugyanazon adónemre több adó megállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások a folytatólagosság általános szabályai szerint képezhetnek egységet, és kizárólag a folytatólagosság megállapítása eredményezheti az adócsökkentések összegének egybefoglalását (Büntetőjog - Kommentár a gyakorlat számára 998/24. oldal utolsó előtti bekezdés).

Bf.I.19/2008/99.

Az elsőfokú bíróság tényállása nem utal rá, és jogszabályi hivatkozás szerint sem tartalmazta azt, hogy a társasági adó vonatkozásában a régi és az új Art. negyedéves adóelőleg megállapítási és megfizetési kötelezettséget ír elő amellet, hogy a társasági adó éves adóbevallású. Az ítélet tábla ezért az elkövetéskori és az elbíráláskori, a keretnormát kitöltő adójogi rendelkezéseket a tényállás részévé tette.

A negyedéves adóelőleg megállapítási és fizetési kötelezettségű társasági adónem vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen az I., III., VI., VII. és VIII. r. vádlottak cselekményét a folytatólagosság egységébe foglalta, bár a folytatólagosság

tekintetében külön nem indokolta meg jogi álláspontját. Ezt pótolva az ítélet tábla rögzíti, hogy a társasági adó éves bevallásához nélkülözhetetlen a - legalább - negyedévente megállapítandó és befizetendő adóelőleg. Ennek a ténye egy olyan gyakoriságú, az adóval kapcsolatos rendszeres cselekvőséget feltételez, ami az Áfa adónem tekintetében már kimunkált bírói gyakorlat szerinti folytatólágosság megállapíthatóságát ennél az adónemnél is lehetővé teszi. Mivel a rendszeresség több adó megállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartásban nyilvánult meg a fentebb írt vádlottaknál, ezért a Btk. 12.§ (2) bekezdése szerinti folytatólágosság általános szabályai szerint képezhetnek a társasági adó vonatkozásában cselekményeik egységet.

Csak megjegyzi az ítélet tábla, hogy az Áfa adónem tekintetében megvalósult bűncselekmények folytatólágossága megállapítását sem indokolta a megyei bíróság, azonban nyilvánvalóan figyelembe vette az egységes ítélkezési gyakorlatot. [BH 2004.270., BH 1996.2, BH 1993.660]

Az irányadó tényállás szerint a IV.r. vádlott egy évben - 2003-ban - valósította meg a cselekményét. A társasági adó az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos régi, illetve új Art. szerint is éves bevallású, így tehát a IV. r. vádlott cselekménye egy adómegállapítási időszakra vonatkozott. Az ítélet tábla - a fentebb hivatkozott kommentár álláspontját osztva - ebből következően, annak ellenére, hogy a IV.r. vádlott magatartása a **(gazdasági társaság megnevezése)**-nek a 2003. III. és IV. negyedévi adóbevallásával volt kapcsolatos, azt egy bűncselekménynek értékelte. Mivel egy adóéven belül többször nem követhető el a társasági adóra ugyanaz a bűncselekmény, ezért a folytatólágosságra utalást mellőzte.

A III. r. vádlott magánokirattal kapcsolatos cselekményét - a nyilvánvaló rendelkező részi elírás miatt a törvény szerinti megnevezésnek megfelelően - 1 rb. a Btk. 276.§-ába ütköző és aszerint büntetendő - a Btk. 12. § (2) bekezdése és a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti - folytatólágosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, az I.r. vádlott esetében enyhítő körülményként értékelte azt a tényt az ítélet tábla, hogy az alsó értékhatárhoz közeli, a társasági adó vonatkozásában a cselekmény elkövetési értéke, továbbá mellőzte a súlyosító körülmények köréből azt, hogy visszaeső, ugyanis ez a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Súlyosítóként értékelte viszont a jól észlelhető kezdeményező szerepét, és a bűncselekmények szervezett elkövetéshez közeli megvalósulását.

A VII.r. vádlott vonatkozásában a beismerő vallomás mellett a bűnösségre is kiterjedő vallomást tekinti enyhítő körülménynek, súlyosító körülményként értékeli továbbá, hogy a közokirat-hamisításként értékelt cselekményét társtettesként követte el.

Ami az enyhítésre irányuló fellebbezéseket illeti, megállapítható, hogy a cselekmények részben megváltozott minősülése, a társasági adó vonatkozásában valamennyi vádlott esetében megállapított alacsonyabb elkövetési érték, illetőleg az ítélőtábla által kiegészített bűnösségi körülmények ellenére az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetések nem olyan súlyosak, hogy azok lényeges enyhítése indokolt lenne. Az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetésnél nagymértékű súlytalanság érezhető, azonban súlyosításra irányuló fellebbezés hiányában, csupán ennek megállapítására szorítkozhat az ítélőtábla.

Mindezekre figyelemmel tehát a kiszabott szabadságvesztés büntetések enyhítésére irányuló fellebbezések nem foghattak helyt.

A VI. r. vádlottat az ítélőtábla az általa eszközölt tényállás kiegészítésre figyelemmel a Btk. 137.§ 14. pontja alapján visszaesőként tekintette elítéltnek.

A megyei bíróság nem vette figyelembe az ítélete meghozatalakor azt a tényt, hogy a VI. r. vádlott a cselekményét a Békési Városi Bíróság 5.B.189/2002/15. számú ítéletével kiszabott 3 hónap börtön 1 éves próbaideje alatt valósította meg. Ezt észelve az ítélőtábla a vonatkozásában a Btk. 91.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelte.

A VII.r. vádlott vonatkozásában viszont mellőzte a felfüggesztett szabadságvesztés elrendelésére vonatkozó rendelkezést, hiszen ez a büntetés - a kiegészített - irányadó tényállás szerint már korábban elrendelésre került, sőt abból a VII. r. vádlott feltételes kedvezményrel szabadult.

Bf.I.19/2008/99.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elkobzásra vonatkozó rendelkezés téves, ugyanis a lefoglalásra került okirati bizonyítékok a nyomozati irat részét képezik, így azoknak az iratokkal való további együttkezelése indokolt. Ebből következően azok lefoglalásának a megszüntetéséről a Be. 155.§ (1) bekezdése alapján határozott.

A bűnügyi költség megfizetése miatt bejelentett fellebbezéseknek az ítélőtábla az I., III., IV. és VIII. r. vádlottak által megvalósított bűncselekmények súlya miatt nem adott helyt. Így tehát nem látott lehetőséget a Be. 338.§ (4) bekezdése alapján a vonatkozásukban a bűnügyi költség megfizetése alóli mentesítésére.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének az I., III., IV., VI., VII. és VIII.r. vádlottakra vonatkozó, a fellebbezések folytán felülbírált részét a

Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I.r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költségről az ítélet tábla - a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel - a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a szakértők díjával felmerült költség viselésére I., III., IV., VI., VII. és VIII.r. vádlottakat egyetemlegesen, míg a kirendelt védők díjával felmerült költség viselésére - az ezzel érintett vádlottakat - külön kötelezte.

Az elhalálozott V. r. vádlott vonatkozásában az ítélet tábla megállapította, hogy a másodfokú eljárás során a kirendelt védőjének a díjával felmerült bűnügyi költség a Be. 339.§ (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Figyelemmel arra, hogy a VII.r. vádlott esetében az összbüntetési eljárás lefolytatásának helye van, ezért annak a lefolytatására az elsőfokú bíróságot felhívta.

Szeged, 2008. október 10.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélet tábla Bf.I.19/2008/99. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 3.B.518/2005/187. számú ítéletének az I., III., IV., VI., VII. és VIII.r. vádlottakra vonatkozó, a fellebbezések folytán felülbírált és jelen ítélettel meg nem változtatott része 2008. október 10. napján jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. október 10.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke